

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget er en genfremsættelse af tidligere lovforslag af 17. oktober 1978 (Folketingstidende 1978-79, forhandlingerne sp. 642 og 1620, tillæg A sp. 737).

Hovedsigtet med forslaget er en ændret byrdefordeling imellem stat og kommuner inden for bistandslovens område.

Det er ikke i forslaget forudsat, at der, hvis loven gennemføres, skal ske modregning i de generelle bloktilskud.

Under forudsætning af uændret aktivitetsniveau vil forslaget ikke betyde merudgifter for det offentlige. Lovforslagets gennemførelse vil dog i sig selv kunne motivere til en aktivitetsforøgelse, der imidlertid for en stor dels vedkommende skal modregnes i besparelser til arbejdsløshedsdagpenge og bistandshjælp.

Ifølge svar fra socialministeriet er de økonomiske konsekvenser af lovforslaget følgende, udtrykt i løbende pris- og lønniveau 1978 (årlig fremskrivning kan budgetteres med et tillæg på 8,5 pct.):

1) Kommunernes udgifter til foranstaltninger, for hvilke staten yder refusion i henhold til bistandsloven, anslås for 1978 ved gældende lovgivning at udgøre ca. 13,6 mia. kr.

Den statslige merudgift, der modsvarer den kommunale mindreudgift, anslås til ca. 3,3 mia. kr. ved en gennemførelse af forslagens § 1, stk. 4, om forhøjelse af den statslige refusion fra 50 til 75 pct.

2) Lovforslagets § 1, nr. 6, om ophævelse af maksimumsgrænser for driftsudgifter i daginstitutioner ville i 1978-aktivitetsniveau betyde, at kommunale overskridelser på 142 mill. kr. af gældende maksimumsgrænser ville blive refusionsberettiget. Statens andel beregnes derefter som 75 pct. af 142 mill. kr. = 107 mill. kr., svarende til kommunernes mindreudgift.

3) Konsekvensen for forældrenes betaling af lovforslagets § 1, nr. 2 og 3, nedsættelse af forældrebetalingen for børn i daginstitutioner med 5 procentpoints fra henholdsvis 25 og 35 pct. er beregnet til ca. 120 mill. kr., hvoraf statens andel

udgør 75 pct. svarende til ca. 90 mill. kr. og kommunernes andel udgør 25 pct., eller ca. 30 mill. kr. Nedsættelsen af forældrebetalingen med 5 procentpoints betyder en reduktion af forældrebetalingen med mellem 15,33 og 20 pct.

4) Lovforslagets § 1, nr. 5, om at gøre kommunernes udgifter til administration og rådgivning efter bistandsloven refusionsberettiget kan ikke direkte konsekvensberegnes, bl. a. fordi udgifterne til administration af bistandsydelse og sikringsydelser ikke opsplittes.

Der er derfor i det følgende medtaget samtlige udgifter til administration og rådgivning vedrørende sociallovgivningen. I »Budgetredegørelse 1979« er det offentliges samlede driftsudgifter til administration og rådgivning vedrørende sociallovgivningen for 1978 opgjort til 1.790 mill. kr. i 1979-niveau.

Det antages, at primærkommunernes andel heraf udgør ca. 80 pct. = 1.432 mill. kr., svarende til ca. 1.350 mill. kr. i 1978-niveau. Statens andel heraf udgør 75 pct. eller godt 1,0 mia. kr., svarende til kommunernes mindreudgift.

De samlede økonomiske konsekvenser ved forslaget er statslige merudgifter på ca. 4.500 mill. kr. og kommunale mindreudgifter på 4.380 mill. kr., stadig i 1978-priser. Omregnet til 1980-priser bliver beløbet på ca. 5,3 mia. kr.

Overførslen af 5,3 mia. kr. for kommuneskatter til statsskatter betyder en mere solidarisk fordeling af byrderne til sociale udgifter, således at kommuner, der er ramt af stor arbejdsløshed med deraf følgende lavere skatteprovenu, ikke alene skal bære byrderne af forøgede udgifter over bistandsloven.

Mange personer falder for 26 ugers reglen pr. 1. januar 1980 på trods af jobtilbudsordninger og lignende, og det vil yderligere belaste kommunernes udgifter i henhold til bistandsloven.

Fremmedarbejderrapporten fra Ishøj kommune viser bl. a., at enkelte kommuner er ramt særlig hårdt, og at bloktilskudsordningen ikke i tilstrækkeligt omfang har løst disse problemer.